

Практичне значення опанування вокально-технічного досвіду носіїв народно-пісенної співочої традиції

I. В. Щарбіна

Одним із завдань вторинних фольклорних колективів є засвоєння особливостей конкретної місцевої виконавської традиції. Безпосереднє спілкування з носіями української народної пісенної традиції дозволяє вторинному фольклорному гурту уникнути загального співочого усереднення. Такий підход до засвоєння автентичного матеріалу надає можливість відчутти своєрідність, красу й логіку розгортання української народної пісні в її живому звучанні та повноцінно відтворити пісенний стиль, культуру конкретного осередку.

Дослідження й опанування позитивного вокально-технічного досвіду носіїв народно-пісенної співочої традиції, а також пристосування його методом модулювання до процесу загальної постановки голосу на сучасному етапі вокальної педагогіки є дуже доцільним.

Ритмомелодична вузькоамбітуса побудова українських народних пісень (рудиментів архаїки, стародавнього походження) з відповідним реєстрово-висотним накладанням поетичного тексту дозволяє використовувати наспіви-формули та поспівки українських народних пісень як вокальні вправи з метою загладжування головного і грудного реєстрів, вироблення чіткої дикції й маневрності голосу. Їх поетичний текст природньо вокалізуються як на одній висоті звуку, так і розспівуються в межах квінти рухаючись у гору та у низ по шаблям, які розташовані на відстані малої або великої секунди. При цьому слід звернути увагу на те, що саме терція в народному традиційному виконанні нейтральна. Вона наближається до великої або малої терції і таким чином розкриває ставлення виконавця до художнього твору.

Необхідність опанування техніки виконання нейтральної терції професійними співаками, першим помітив ще М. Глінка, коли настала проблема всебічної реалізації художнього образу героїв опер «Життя за царя» («Іван Сусанін») та «Руслан та Людмила». Як наслідок такої проблеми - ми маємо вправи для

удосконалення голосу видатного діяча музичного мистецтва М.І. Глінка [2].

Поетичні тексти українських наспів - формул та поспівок є зручними для фонування під час стрибка на квінту та секвентування, оскільки саме ці стрибки та поступове підвищення тональності наспів-формули на одну восьму чи чверть тону, в українській стародавній музиці є обов'язковою складовою, оскільки їх інтерпретація виконання відповідає за семантики художнього твору в цілому. Тому, у вокальній педагогіці поширено використовуються вокалізи, укладені на основі народних пісень, наприклад «Тридцать вокализов на основе украинских народных песен» [1].

Співак, який цілеспрямовано вживає український пісенний фольклор як технічні вправи, може набути і закріпити позитивні оптимізовані співочі навички, розширити загальний і робочий діапазон, навчитися вільно, без напруження, виконувати фольклорні, загальнокласичні та естрадні музичні зразки.

Список використаної літератури:

1. Тридцать вокализов на основе украинских народных песен: для высокого и среднего голосов /Упоряд. О. Воронин, Р. Воронина. – К.: Україна, 1991 – 71 с..
2. Глінка М.И. Упражнения для усовершенствования голоса, методические пояснения к ним /М.И. Глінка - М.-Л.: Гос. муз. изд., 1951. – 53 с.